

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1 Titlul proiectului de act normativ

HOTĂRÂRE

pentru aprobarea Metodologiei de ajustare a prețurilor în cadrul devizelor generale aferente proiectelor de infrastructură publică din domeniul apă și apă uzată etapizate din Programul operațional Infrastructură mare 2014- 2020

Secțiunea a 2-a Motivul emiterii actului normativ

2.1.

Sursa proiectului de act normativ

Un număr de 33 de proiecte de infrastructură publică din domeniul apă și apă uzată, au fost aprobate inițial la finanțare din Programul operațional Infrastructură mare 2014-2020, iar costurile de implementare au fost puternic influențate de:

- criza provocată de conflictul militar din regiunea Mării Negre a afectat piața construcțiilor din întreaga Uniune Europeană, având în vedere că Ucraina este principalul furnizor și producător de oțel și materie primă pentru piața europeană a construcțiilor. Consecința imediată a fost o creștere semnificativă a prețurilor la materiale, determinând creșteri și de peste 40% la unele materiale utilizate în proiectele de infrastructură, cum sunt: mixturile asfaltice, bitumul, oțelul sau fierul-beton, care urmează a fi reflectate în indicele de cost total în construcții, un indice compozit care cumulează impactul creșterii cheltuielilor materiale, manoperă, utilaje și transport asupra prețului contractelor de achiziție legal încheiate pentru care finanțarea este asigurată din fonduri externe nerambursabile. Indicele de cost total în construcții este comunicat de Institutul Național de Statistică. De asemenea conflictul militar din regiune a determinat o creștere semnificativă a prețului la echipamentele, utilajele și dotările independente livrate în cadrul proiectelor cu finanțare din fonduri externe nerambursabile, mai ales al proiectelor care au la bază contracte de furnizare echipamente, utilaje sau altele asemenea;

- criza generată de virusul SARS-CoV-2 a determinat, de asemenea, declararea stării de urgență la nivel național, dar și la nivel european, care la rândul ei a determinat o creștere a indicelui de cost total în construcții cu aproximativ 18%, din care 60% a fost generată de creșterea costului la materiale în construcții și 40% de creșterea costului cu manopera. Această creștere de preț a fost reflectată în indicele de cost total în construcții de către Institutul Național de Statistică începând cu luna martie 2021. Creșterea de preț generată de criza SARS-CoV-2 la materialele din construcții a afectat prețul ferm al contractelor de achiziție încheiate pentru cele trei categorii de contracte, și anume: contractele de lucrări și de produse (livrare echipamente), respectiv contractele de servicii care au ca obiect realizarea studiilor de fezabilitate și/sau a proiectelor tehnice aferente infrastructurii publice și care includ studii geotehnice și/sau hidrogeologice. Creșterea de preț nu a putut fi avută în vedere de către ofertanți la data depunerii ofertelor;

		<p>- criza generată de contextul internațional a condus la creșteri ale prețului la carburanți, dar și creșteri semnificative ale prețului la gazele naturale și la energia electrică, determinând la rândul ei influențe majore asupra creșterii manoperei la proiectele de infrastructură, dar și la cele de furnizare bunuri, care se va reflecta în indicii de cost total în construcții cu impact semnificativ asupra implementării tuturor categoriilor de proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile. Mai mult, această criză nu a putut fi prevăzută de către ofertanți întrucât decizia de liberalizare a prețului la energie a fost luată la nivel european și național.</p> <p>Proiectele în cauză au fost etapizate în Programul Dezvoltare Durabilă și Tranziție Justă, mare parte dintre acestea se apropie de finalizarea implementării, dar resursele consumate pe parcurs pentru onorarea ajustării valorii situațiilor de lucrări potrivit clauzelor contractuale au în prezent un impact major, fondurile neutilizate până în prezent fiind insuficiente pentru atingerea obiectivelor stabilite.</p>
2.2.	Descrierea situației actuale	<p>Având în vedere DECIZIA C(2026) 1803 final, de punere în aplicare a Comisiei din 11.03.2026 de modificare a Deciziei de punere în aplicare C(2022) 8703 de aprobare a programului „Dezvoltare durabilă” pentru sprijin din partea Fondului european de dezvoltare regională și a Fondului de coeziune în cadrul obiectivului „Investiții pentru ocuparea forței de muncă și creștere economică” din România și de abrogare a Deciziei de punere în aplicare C(2022) 9125 de aprobare a programului „Tranziție justă” pentru sprijin din partea Fondului pentru o tranziție justă în cadrul obiectivului „Investiții pentru ocuparea forței de muncă și creștere economică” pentru regiunile Dolj, Gorj, Hunedoara, Mureș, Prahova și Galați din România CCI 2021RO16FFPR001 CCI 2021RO16JTPR001, Programul Dezvoltare Durabilă se va identifica în continuare ca parte a Programului Dezvoltare Durabilă și Tranziție Justă.</p> <p>Alocarea pentru domeniul apă și apă uzată, prin Prioritățile 1 și 5 ale Programului Dezvoltare Durabilă și Tranziție Justă (PDDTJ) este de 3,377 mld euro (din care UE, prin FEDR și FC este de 2,648 mld euro), respectiv:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Prioritatea 1 - Acțiunea 1.1 (FEDR- regiuni mai puțin dezvoltate) – 2,600 mld euro (din care FEDR de 2,210 mld euro); - Prioritatea 1 - Acțiunea 1.2 (FC- regiuni dezvoltate) – 0,459 mld euro (din care FC de 0,238 mld euro); -Prioritatea 5 - Acțiunea 13.1 (FC- regiuni dezvoltate) – 0,318 mld euro (din care FC de 0,20 mld euro). <p>În prezent, sunt contractate 45 proiecte de investiții în infrastructura publică de apă și apă uzată în valoare totală de 9,260 mld euro (din care contribuție UE 5,856 mld euro), din care 33 proiecte etapizate din Programul operațional Infrastructură mare 2014-2020 (POIM), în valoare totală de 5,836 mld euro (din care contribuție UE 3,737 mld euro), proiecte ce nu mai pot fi supuse unui nou proces de etapizare la finalul perioadei actuale de programare.</p> <p>Astfel, pentru proiectele de infrastructură publică din domeniul apă și apă uzată aflate în implementare s-a atins un nivel de contractare de 221% raportat la alocarea UE din PDDTJ (din care, doar proiectele etapizate acoperă 141%).</p> <p>Având în vedere evoluția Indicelui Cost total în construcții, elementul la care se raportează calculul ajustărilor valorilor situațiilor de lucrări solicitate la plată de către antreprenori, potrivit clauzelor contractuale prevăzute de H.G. nr. 1/2018 pentru aprobarea condițiilor generale și specifice pentru anumite categorii de contracte de achiziție aferente obiectivelor de investiții finanțate</p>

din fonduri publice, respectiv:

Indici Cost total constructii - INS - baza 2021

An	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
ICC	75,1	70,8	68,0	86,7	100,5	99,9	112,3	130,4	122,7	151,06
majorari fata de anul 2016 ¹							+37,1	+55,3	+47,6	+75,96
majorari fata de anul 2019 ²							+25,5	+43,6	+36,0	+64,36

precizăm că, pe măsură ce proiectele se apropie de finalul implementării, sumele eligibile rămase la dispoziția beneficiarilor sunt insuficiente și astfel, 5 dintre proiectele etapizate, cu un stadiu fizic de implementare situat între 85% și 95%, au solicitat DG REGIO prin intermediul Autorității de management aprobarea majorării valorii eligibile a proiectelor, după cum urmează:

- *Reabilitarea și extinderea sistemelor de apă și apă uzată în județul Alba, 2014-2020* cu 16.639.092,00 euro, din care 11.232.784,78 euro contribuție UE;

- *Proiectul regional de dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată din județul Satu Mare/regiunea nord-vest, în perioada 2014-2020 - etapa II*, cu 21.047.187,00 euro, din care 16.816.702,41 euro contribuție UE;

- *Etapizarea Proiectului regional de dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată în aria de operare a S.C. RAJA S.A. Constanța, în perioada 2014-2020*, cu 49.955.415,53 euro, din care 39.914.377,01 euro contribuție UE;

- *Proiectul regional de dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată din județul Timiș, în perioada 2014-2020 - etapa II*, cu 55.944.103,00 euro, din care 43.200.036,34 euro contribuție UE;

- *Proiectul regional de dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată din județele Cluj și Sălaj în perioada 2014-2020, etapa II*, cu 77.041.648,00 euro, din care 57.070.526,80 euro contribuție UE,

respectiv a fost solicitată o suplimentare în valoare totală de 220.627.445,53 euro, valoarea totală eligibilă a acestor 5 proiecte urmând să crească la 1.711.720.461,24 euro.

În urma consultărilor, DG Regio a decis transmiterea spre reaprobare numai a proiectelor a căror majorare are efecte și asupra etapei I, respectiv se modifică rata deficitului de finanțare, și anume *Reabilitarea și extinderea sistemelor de apă și apă uzată în județul Alba, 2014-2020 - etapa II* și *Proiectul regional de dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată din județul Timiș, în perioada 2014-2020 - etapa II*, din care a fost aprobată majorarea valorii eligibile a proiectului „*Reabilitarea și extinderea sistemelor de apă și apă uzată în județul Alba, 2014-2020 - etapa I*”.

¹ majorările față de anul 2016 au în vedere momentul la care au fost aprobați indicatorii tehnico-economici pentru majoritatea celor 33 de proiecte

² anul 2019 este anul la care s-a mai produs o actualizare a valorii eligibile pentru proiectele aferente județelor Timiș, Constanța și Cluj- Sălaj, potrivit HG nr. 379/2020

		<p>Restul proiectelor, pentru care a fost actualizată Analiza Cost- Beneficiu pe baza istoricului ajustărilor din contractele economice urmează a fi supuse aprobării statului membru.</p> <p>La nivel național, condițiile contractului cadru de finanțare permit majorarea valorii eligibile a proiectelor în două situații, exclusiv:</p> <p>a) modificarea Deciziei CE de aprobare a finanțării;</p> <p>b) valoarea eligibilă nerambursabilă se poate majora, prin act adițional, fără ca diferența astfel rezultată să fie suportată de Beneficiar, doar în situația unor circumstanțe de natură obiectivă, bine justificate, care nu au depins de acțiunea/inacțiunea părților contractului de finanțare și care sunt reglementate prin acte normative.</p> <p>O metodologie asemănătoare a fost utilizată și în relația cu CE pentru proiectele transmise spre reaprobare și au fost luate în calcul inclusiv elemente privind nejustificarea întâzierilor până lansarea procedurilor de achiziții, în evaluarea ofertelor.</p>
2.3.	Schimbări preconizate	<p>Prezenta hotărâre creează cadrul legal pentru asigurarea implementării în condiții optime a proiectelor de infrastructură publică de apă și apă uzată finanțate din fonduri externe nerambursabile, în sensul în care acestea, prin îndeplinirea obiectivelor, contribuie la atingerea țintelor de conformare stabilite prin directivele UE.</p> <p>Astfel, se aprobă metodologia de utilizat în elaborarea documentației pentru justificarea solicitării de majorare a valorii eligibile a proiectelor care au atins un progres fizic pe total proiect de minim 80%. Facem precizarea că, metodologia utilizată are la bază exigențele impuse de DG Regio pentru aprobarea modificărilor Deciziilor de finanțare, prin urmare Autoritatea de management se asigură de faptul că aceste cheltuieli suplimentare vor fi rambursate de către CE.</p> <p>Totodată, aprobarea majorării valorii eligibile a proiectelor de infrastructură publică de apă și apă uzată se poate realiza numai în condițiile art. 15 alin. (1) lit. c) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021-2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 231/2023, cu modificările și completările ulterioare.</p> <p>Cum, potrivit clauzei de contract de finanțare, valoarea eligibilă nerambursabilă se poate majora, prin act adițional, fără ca diferența astfel rezultată să fie suportată de Beneficiar, doar în situația unor circumstanțe de natură obiectivă, bine justificate, care nu au depins de acțiunea/inacțiunea părților contractului de finanțare și care sunt reglementate prin acte normative, se impune adoptarea hotărârii Guvernului pentru aprobarea Metodologiei de ajustare a prețurilor în cadrul devizelor generale aferente proiectelor de infrastructură publică din domeniul apă și apă uzată etapizate din Programul operațional Infrastructură mare.</p>

2.4.	Alte informații	Nu au fost identificate.					
Secțiunea a 3-a Impactul socioeconomic							
3.1.	Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.					
3.2.	Impactul social	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.					
3.3.	Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.					
3.4.	Impactul macroeconomic	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.					
3.4.1	Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.					
3.4.2	Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.					
3.5.	Impactul asupra mediului de afaceri	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.					
3.6.	Impactul asupra mediului înconjurător	Proiectul de act normativ va conduce la o reducere semnificativă a emisiilor de carbon, în contextul art. 22 alin. (5) din Reg.1060/2021 (UE) prin încadrarea investiției în domeniile de intervenție 063 și 066.					
3.7.	Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.					
3.8.	Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.					
3.9.	Alte informații	Nu au fost identificate.					
Secțiunea a 4-a Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri							
- în mii lei (RON) –							
Indicatori		Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
1		2	3	4	5	6	7
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:		-	-	-	-	-	

a) buget de stat, din acesta: (i) impozit pe profit (ii) impozit pe venit						
b) bugete locale (i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri (se va menționa natura acestora)						
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii						
b) bugete locale: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli (se va menționa natura acestora)						
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care:	-					
a) buget de stat						
b) bugete locale						
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente:						
a) fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizate; b) declarație conform căreia majorarea de cheltuieli respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal- bugetară.						
4.8. Alte informații	Aprobarea la nivelul statului membru, respectiv prin Autoritatea de management a Programului Dezvoltare Durabilă și Tranziție Justă, a majorării valorii eligibile a proiectelor cu					

	<p>respectarea condițiilor de eligibilitate impuse de Reg. (UE) 1060/2021 permit suportarea din fonduri europene nerambursabile a cheltuielilor generate de ajustarea prețului contractelor economice.</p> <p>In ceea ce privește sumele aferente cofinanțării de la bugetul de stat, acestea vor fi asigurate prin bugetul Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene.</p> <p>Prin urmare, măsurile propuse nu au impact asupra bugetului general consolidat.</p>
--	--

Secțiunea a 5-a
Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

5.1.	Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5.2.	Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5.3.	Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE).	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5.3.1.	Măsuri normative necesare transpunerii directivelor UE	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5.3.2.	Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative ale UE	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5.4.	Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5.5.	Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5.6.	Alte informații	Nu au fost identificate.

Secțiunea a 6-a
Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

6.1.	Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6.2.	Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6.3.	Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale	<p>A fost realizată procedura de consultare în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu completările ulterioare, precum și ale Hotărârii Guvernului nr. 635/2022 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative.</p> <p>Proiectul de act normativ a fost transmis pentru consultare</p>

		structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale, solicitându-se punct de vedere de la Asociația Comunelor din România, Asociația Municipiilor din România, Asociația Orașelor din România, respectiv de la Uniunea Națională a Consiliilor Județene din România.
6.4.	Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6.5.	Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	Proiectul de act normativ este supus avizului Consiliului Legislativ
6.6.	Alte informații	Au fost consultate Curtea de Conturi, Autoritatea de Audit și Consiliul Concurenței și Agenția Națională pentru Achiziții Publice
Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ		
7.1.	Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ	Prezentul act normativ respectă prevederile art. 7 alin. (13) din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, și a fost publicat în dezbateri publice pe pagina de internet a Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene la data de 08.04.2026, având în vedere faptul că două dintre proiectele menționate au consumat integral contribuția UE alocată, respectiv 259.362.915.07 euro, fiind la acest moment în imposibilitatea de a finaliza proiectele.
7.2.	Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
Secțiunea a 8-a Măsuri de implementare		
8.1.	Măsuri de punere în aplicare a proiectului de act normativ	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
8.2.	Alte informații	Nu au fost identificate.

Pentru considerentele de mai sus, am elaborat prezentul *proiect de Hotărâre a Guvernului pentru aprobarea Metodologiei de ajustare a prețurilor în cadrul devizelor generale aferente proiectelor de infrastructură publică din domeniul apă și apă uzată etapizate din Programul operațional Infrastructură mare 2014 - 2020*, care în forma prezentată, a fost avizat de ministerele interesate și de Consiliul Legislativ și pe care îl supunem spre adoptare.

MINISTRUL INVESTIȚIILOR ȘI PROIECTELOR EUROPENE
Dragoș- Nicolae PÎSLARU

AVIZĂM:

VICEPRIM – MINISTRU

Oana-Clara GHEORGHIU

MINISTRUL FINANȚELOR

Alexandru NAZARE

MINISTRUL JUSTIȚIEI,

Radu MARINESCU